

МЕСЕЧЕН ДОКЛАД

**ОТ ИЗВЪРШЕНИ НАБЛЮДЕНИЯ НА МЯСТО
И ИНТЕРВЮ С ПОТРЕБИТЕЛИ НА ПУБЛИЧНАТА УСЛУГА
ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА ПОМОРИЕ
СЕПТЕМВРИ 2023**

1. ОБЩА И СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ

В рамките на проект BG05SFOP001-2.025-0127 „Общество в действие за нулеви отпадъци“ през месец септември 2023 г. продължи провеждането на гражданско наблюдение на местната политика по управление на отпадъците в Община Поморие.

Сътрудничеството между местната власт и структурите на гражданското общество при разработването, прилагането и наблюдението на публични политики допринася за формиране и развиване на трайни местни партньорства и мрежи и повишаване на капацитета за ефективно прилагане на политиките. Гражданското наблюдение се провежда на доброволен принцип от екип от граждански наблюдатели – доброволци, подбрани при спазване на хоризонталните принципи за недопускане на дискриминация, равенство между половете, равно участие и липса на конфликт на интереси.

За отчетния период бяха проведени 3 граждански наблюдения съгласно разработената и утвърдена методология за провеждане на гражданско наблюдение на цикъла на управление на отпадъците в Община Поморие. Следните статистически данни могат да бъдат обобщени от проведените през отчетния период наблюдения:

Вид данни от гражданското наблюдение	Статистическа информация
Граждански наблюдения, проведени през месеца	3

Граждански наблюдения, проведени между 7.00 и 19.00 часа	3
Граждански наблюдения, проведени между 19.00 и 7.00 часа	0
Граждански наблюдения, проведени в делничен ден	2
Граждански наблюдения, проведени в почивен ден	1
Граждански наблюдения, проведени в Пилотен район 1	0
Граждански наблюдения, проведени в Пилотен район 2	1
Граждански наблюдения, проведени в Пилотен район 3	0
Граждански наблюдения, проведени в Пилотен район 4	1
Граждански наблюдения, проведени в Пилотен район 5	1
Граждански наблюдения, проведени в Пилотен район 6	0
Граждански наблюдения, проведени с граждани	3
Граждански наблюдения, проведени с представител на структура, включена в цикъла по управление на отпадъците	0

2. РЕЗУЛТАТИ И КОНСТАТАЦИИ ОТ ПРОВЕДЕНИТЕ ГРАЖДАНСКИ НАБЛЮДЕНИЯ

I.	I. Битови отпадъци и поддържане на чистота на местата за обществено ползване – оценка на текущото състояние
1	<u>Брой, обем и състояние на контейнерите за битови отпадъци</u> Интервюираните потребители от пилотните райони в град Поморие са доволни от броя, обема и състоянието на контейнерите за битови отпадъци, но респондентът от гражданското наблюдение в с. Страцин споделя, че броят и обемът на контейнерите за битови отпадъци не са достатъчни и дава за пример, че чували с отпадъци, оставени край контейнерите, не се вдигат от сметосъбиращата фирма.
2	<u>График (честота) на събиране на битовия отпадък</u>

	<p>Интервюираните лица от пилотните райони в гр. Поморие заявяват, че са доволни от честотата на сметосъбиране на битовите отпадъци. За разлика от тях, респондентът в наблюдението, проведено в с. Страцин споделя, че честотата на сметосъбиране на битовите отпадъци е по-рядка от необходимата.</p>
3	<p><u>Наличие и състояние на сметосъбиращата техника</u></p> <p>Болшинството от интервюираните лица не може да даде оценка на състоянието и капацитета на техниката за сметосъбиране.</p>
4	<p><u>Почистване и поддръжка на местата за обществено ползване</u></p> <p>Интервюираните лица от пилотните райони в гр. Поморие заявяват, че местата за обществено ползване и конкретно парковите пространства се почистват от време на време. Респондентът в наблюдението, проведено в с. Страцин споделя, че в населеното място се почиства от време на време и то „само централната улица“.</p>
5	<p><u>Наличие на нерегламентирани сметища; горещи точки с текущи проблеми</u></p> <p>По време на проведените през месец септември 2023 г. граждански наблюдения е подаден един сигнал за наличие на нерегламентирано сметище на изхода на Поморие към Ахелой.</p>
II.	Разделно събиране на отпадъци – оценка на текущото състояние
1	<p><u>Брой, местоположение, обем и състояние на контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки</u></p> <p>Интервюираните лица от пилотните райони в Поморие изразяват неудовлетворение от контейнерите за разделно събиране на отпадъци, като уточняват, че броят, разположението и състоянието им не са съобразени с нуждите на потребителите и не са достатъчно удобни за ползване. Респондентът от с. Страцин обяснява, че в населеното място няма организирана система за разделно събиране на отпадъците и не са разположени цветни контейнери.</p>
2	<p><u>График (честотата) за разделно събиране на отпадъци от опаковки</u></p> <p>Болшинството от интервюираните потребители не могат да дадат оценка на честотата на вдигане на контейнерите за разделно събиране на отпадъци.</p>
3	<p><u>Функциониране на общинска площадка за разделно събрани отпадъци от</u></p>

	<p><u>домакинствата</u></p> <p>Нито едно от интервюираните лица не знае на територията на общината да функционира общинска площадка за разделно събрани отпадъци от домакинствата.</p>
4	<p><u>Управление на различните видове отпадъци в общината – строителни, опасни, биоотпадъци, ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС; Информирание за графика за събиране на ИУЕЕО</u></p> <p>Болшинството от интервюираните потребители демонстрират липса на познания относно процедурите за третиране на строителни отпадъци, за обезвреждане на опасни отпадъци, за оползотворяване на ИУЕЕО и ИУМПС. Всички интервюирани лица споделят, че никъде няма информация за графика за събиране на ИУЕЕО.</p> <p>За съжаление, по-голямата част от респондентите не прилагат процедурата за третиране и обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори и споделят, че ги изхвърлят в контейнера за битов отпадък.</p>
5	<p><u>Необходимост от организирана система за разделно събиране на биоразградими и биоотпадъци на територията на Община Поморие</u></p> <p>Всички интервюирани лица от проведените граждански наблюдения са на мнение, че Община Поморие има нужда от организирана система за разделно събиране на биоразградими и биоотпадъци. Респондентите от пилотните райони в Поморие смятат, че най-подходящо би било разделното събиране и извозване на събрания материал до компостиращата инсталация на регионалното депо. Респондентът от с. Страцин допълва, че домашното компостиране чрез раздаване на съдове за домашно компостиране е по-добрият вариант.</p>
6	<p><u>Потребителите и разделното събиране на отпадъците от опаковки и на биоотпадъците – мнения, препоръки, горещи точки</u></p> <p>Интервюираните потребители демонстрират загриженост за околната среда и оползотворяването на ресурси чрез осъществяването на разделно събиране и рециклиране на отпадъци от опаковки, но със съжаление отбелязват, че според тях разделното събиране на отпадъци се е обезсмыслило, тъй като отпадъците от всички контейнери се смесват на едно място без значение от вида им.</p>
7	<p><u>Сигнали и информация за неправомерно разположени ИУМПС на територията на общината</u></p>

	Не са подадени сигнали за неправомерно разположен ИУМПС.
III.	Роля и оценка на гражданското участие
1	<u>Участие на гражданите в процеса по управление на отпадъците? Описание на конкретни добри практики и препоръки, ако е приложимо</u> По-голямата част от интервюираните потребители споделят, че не разполагат с достатъчна и подходяща информация за управлението на отпадъците на местно ниво, като уточняват, че досега не са участвали в процеса на формиране, прилагане или наблюдение на политиката по управление на отпадъците в общината. Болшинството респонденти смятат, че ефективна форма на контрол и взаимодействие с администрацията е прякото участие в процесите на взимане на решения.
2	<u>Източници на информация за системата за управление на отпадъците в общината</u> Разнообразни са посочените източници на информация за управлението на отпадъците на територията на община Поморие: от информационни кампании, от приятели и познати, от кмета на населеното място.
3	<u>Ефективност на системата за подаване на сигнали и жалби, свързани с управлението на отпадъците: Оценка, мнения, препоръки, идентифициране на конкретни добри практики</u> По-голямата част от интервюираните потребители споделят, че не могат да преценят дали системата за подаване на сигнали и жалби, свързани с управлението на отпадъците е адекватна, подходяща и ефективно функционираща.
IV.	Оценка на качеството на предоставяната услуга
1	<u>Наличие на публично достъпна информация за разходите по управление на отпадъците в Община Поморие</u> Интервюираните потребители заявяват, че не могат да преценят дали постигнатите резултати в сферата на управление на отпадъците в Община Поморие кореспондират с извършените разходи, тъй като липсва публично достъпна информация за разходите по управление на отпадъците.
2	<u>Такса битови отпадъци; Оценка разходи – ползи/резултати от провежданата политика по УО</u>

	<p>По-голямата част от интервюираните лица заявяват, че такса битови отпадъци в общината е висока и не отговаря на качеството на предоставяната услуга.</p> <p>Интервюираните потребители заявяват, че не могат да преценят дали постигнатите резултати в сферата на управление на отпадъците в Община Поморие кореспондират с извършените разходи, тъй като липсва публично достъпна информация за разходите по управление на отпадъците.</p>
3	<p><u>Идентифициране на степента на удовлетвореност от качеството на услугата. Обосновка, описание, конкретни примери, препоръки.</u></p> <p>Общата оценка на интервюираните потребители за качеството на публичната услуга по управление на отпадъците и удовлетвореността от нея е <u>много добра (3.67)</u>. Болшинството респонденти заявяват, че действащата система за налагане на глоби и наказания е неефективна и недостатъчна, за да предотврати нарушения.</p>
V.	Сигнали и препоръки
1	<p><u>Подаден ли е сигнал за нарушение и нередност при предоставянето на услугата?</u></p> <p>Подаден е следният сигнал за нарушение/нередност при предоставянето на услугата:</p> <ul style="list-style-type: none">- Чували с отпадъци, оставени край контейнерите, не се вдигат от сметосъбиращата фирма.
2	<p><u>Изготвени ли са препоръки, предложения, мерки за подобряване качеството на публичната услуга?</u></p> <p>Следните препоръки и предложения са отправени от потребителите на публичната услуга по време на реализираните граждански наблюдения:</p> <ul style="list-style-type: none">- Да се разположат контейнери за разделно събиране на отпадъци на малко разстояние и да има информация за разделното събиране на отпадъци.- Да се организира разделно събиране на отпадъците във всички населени места от общината (в т.ч. с. Страцин).- Контейнерите за общ битов отпадък да се събират повече от 1 път седмично.- Да се провеждат повече информационни и мотивационни кампании за необходимостта от разделното събиране на отпадъците от опаковки.

	<ul style="list-style-type: none">- Да се следи за нарушения и да се налагат глоби на нарушителите.- Да се почистват редовно уличните кошчета за отпадъци.
VI.	Други коментари, заключение
	<p>В резултат на проведените през месец септември 2023 година граждански наблюдения на цикъла по управление на отпадъците в Община Поморие могат да бъдат изведени следните коментари:</p> <p>Като цяло, отчита се <u>много добра обща оценка (3.67)</u> на системата за управление на отпадъците в Община Поморие.</p> <p>Интервюираните потребители от пилотните райони в град Поморие са доволни от броя, обема и състоянието на контейнерите за битови отпадъци и честотата на сметосъбиране, но респондентът от гражданското наблюдение в с. Страцин споделя, че броят и обемът на контейнерите за битови отпадъци не са достатъчни и дава за пример, че чували с отпадъци, оставени край контейнерите, не се вдигат от сметосъбиращата фирма.</p> <p>Интервюираните потребители демонстрират загриженост за околната среда и оползотворяването на ресурси чрез разделното събиране и рециклиране на отпадъци от опаковки, но със съжаление отбелязват, че според тях разделното събиране на отпадъци се е обезсмислило, поради смесването на отпадъците от всички контейнери на едно място без значение от вида им. Интервюираните лица от пилотните райони в Поморие изразяват неудовлетворение от контейнерите за разделно събиране на отпадъци, като уточняват, че броят, разположението и състоянието им не са съобразени с нуждите на потребителите и не са достатъчно удобни за ползване. Респондентът от с. Страцин обяснява, че в населеното място няма организирана система за разделно събиране на отпадъците и не са разположени цветни контейнери.</p> <p>Интервюираните лица от пилотните райони в гр. Поморие заявяват, че местата за обществено ползване и конкретно парковите пространства се почистват от време на време. 3 Респондентът в наблюдението, проведено в с. Страцин споделя, че в населеното място се почиства от време на време и то „само централната улица“.</p> <p>Нито едно от интервюираните лица не знае на територията на общината да функционира общинска площадка за разделно събрани отпадъци от домакинствата.</p>

Болшинството от интервюираните потребители демонстрират липса на познания относно процедурите за третиране на строителни отпадъци, за обезвреждане на опасни отпадъци, за оползотворяване на ИУЕЕО и ИУМПС. Всички интервюирани лица споделят, че никъде няма информация за графика за събиране на ИУЕЕО.

За съжаление, по-голямата част от респондентите не прилагат процедурата за третиране и обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори и споделят, че ги изхвърлят в контейнера за битов отпадък.

Всички интервюирани лица от проведените граждански наблюдения са на мнение, че Община Поморие има нужда от организирана система за разделно събиране на биоразградими и биоотпадъци. Респондентите от пилотните райони в Поморие смятат, че най-подходящо би било разделното събиране и извозване на събрания материал до компостиращата инсталация на регионалното депо. Респондентът от с. Страцин допълва, че домашното компостиране чрез раздаване на съдове за домашно компостиране е по-добрият вариант.

По-голямата част от интервюираните потребители споделят, че не разполагат с достатъчна и подходяща информация за управлението на отпадъците на местно ниво, като уточняват, че досега не са участвали в процеса на формиране, прилагане или наблюдение на политиката по управление на отпадъците в общината. Болшинството респонденти смятат, че ефективна форма на контрол и взаимодействие с администрацията е прякото участие в процесите на взимане на решения. Разнообразни са посочените източници на информация за управлението на отпадъците на територията на община Поморие: от информационни кампании, от приятели и познати, от кмета на населеното място.

Всички интервюирани потребители споделят, че не могат да преценят дали системата за подаване на сигнали и жалби, свързани с управлението на отпадъците е адекватна, подходяща и ефективно функционираща, но са на мнение, че действащата система за налагане на глоби и наказания е неефективна и недостатъчна, за да предотврати нарушения.

Интервюираните потребители заявяват, че не могат да преценят дали постигнатите резултати в сферата на управление на отпадъците в Община Поморие кореспондират с извършените разходи, тъй като липсва публично достъпна информация за разходите

<p>по управление на отпадъците.</p> <p>В заключение, по-голямата част от интервюираните лица е на мнение, че такса битови отпадъци в общината е висока и не отговаря на качеството на предоставяната услуга.</p>
--

3. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ГРАЖДАНСКОТО НАБЛЮДЕНИЕ

В резултат на проведените през месец септември 2023 година граждански наблюдения на цикъла по управление на отпадъците в Община Поморие могат да бъдат изведени следните изводи:

Организираната система за управление на твърдите битови отпадъци, реализираща се на територията на пилотните райони в град Поморие е добре функционираща, отговаря на нуждите на потребителите и се подкрепя от тяхна страна. За сметка на това обаче, потребителите от село Страцин изразяват недоволство – според тях броят и обемът на контейнерите за битови отпадъци не са достатъчни, състоянието им не е добро, а графикът за сметосъбиране е по-рядък от необходимото. Дава се пример, че когато контейнерът е запълнен, потребителите оставят чували с отпадъци до контейнера. За съжаление, тези чували не се вдигат от персонала на сметосъбиращата фирма, което създава предпоставки за разпиляване на отпадъка и нерегламентирано замърсяване, въпреки че гражданите са постъпили отговорно и са положили усилия да не се допусне замърсяване на околната сред, дори когато капацитетът на контейнерите за битови отпадъци е запълнен.

Всички интервюирани потребители осъзнават необходимостта от разделното събиране на отпадъци от опаковки и го подкрепят напълно, но според тях в действителност то се обезсмисля, тъй като отпадъкът от всички контейнери впоследствие се събира на едно място без значение от вида му. Поради тази причина гражданите се отнасят с недоверие към системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки, като отправят критики и негативни коментари относно броя, разположението и състоянието на контейнерите за разделно събиране на отпадъци. Отбелязва се, че в село Страцин няма организирана система за разделно събиране на отпадъци от опаковки и се препоръчва такава да се създаде и приложи във всички населени места от общината.

Потребителите подкрепят организирането на система за разделно събиране на биоразградими и биоотпадъци. Тези от пилотните райони в град Поморие смятат, че най-подходящо би било разделното събиране и извозване на събрания материал до

компостиращата инсталация на регионалното депо, докато тези от населени места извън общинския център предпочитат да получат съдове за домашно компостиране и да компостират в домашни условия. Тъй като градинарството, земеделието са сред основните дейности на населението, живущо в малките населени места извън общинския център и използването на домашен компост би бил полезен и необходим продукт, е добре това да се вземе предвид в бъдещото организиране на системата за разделно събиране на биоразградими и биоотпадъци.

Всички интервюирани потребители изразяват мнение, че местата за обществено ползване и конкретно парковите пространства в съответните наблюдавани пилотни райони се почистват само от време на време, а в с. Страцин се чистят само главните улици, докато второстепенните не се поддържат, което е недопустима практика.

За пореден път нямаме потребител, който да знае за съществуването на общинска площадка за разделно събрани отпадъци от домакинствата. Отново прави впечатление належащата необходимост от провеждане на широка информационна и разяснителна кампания, чрез която обществеността да бъде запозната с наличието на общинската площадка. Информационна кампания следва да се организира и проведе и по отношение на третирането на различните видове отпадъци – строителни, опасни, ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА, тъй като болшинството от интервюираните потребители не са наясно какви са процедурите за оползотворяване/обезвреждане на тези видове отпадъци.

Гражданското участие в процесите на формиране и прилагане на местни екологични политики продължава да е слабо, респондентите споделят за липса на участие в процесите на формиране, прилагане или наблюдение на политиката по управление на отпадъците в общината.

Болшинството респонденти заявяват, че не могат да дадат оценка на системата за подаване на сигнали и жалби, свързани с управлението на отпадъците, а действащата система за налагане на глоби и наказания смятат за неефективна и недостатъчна, за да предотврати нарушения. Необходимо е да се помисли за актуализиране на системата за налагане на глоби и наказания, така че тя наистина да действа възпиращо и да има превантивен характер. Особено внимание следва да се обърне на текущия контрол и налагането на ефективни наказания при установяване на нарушение.

Всички интервюирани лица заявяват, че такса битови отпадъци в общината не кореспондира с качеството на предоставяната услуга.

По време на проведените през месец септември 2023 г. граждански наблюдения е подаден сигнал за наличие на нерегламентирано сметище на изхода на Поморие към Ахелой.

Подаден е следният сигнал за нарушение/нередност при предоставянето на услугата:

- Чували с отпадъци, оставени край контейнерите, не се вдигат от сметосъбиращата фирма.

Следните препоръки и предложения са отправени от потребителите на публичната услуга по време на реализираните граждански наблюдения:

- Да се разположат контейнери за разделно събиране на отпадъци на малко разстояние и да има информация за разделното събиране на отпадъци.
- Да се организира разделно събиране на отпадъците във всички населени места от общината (в т.ч. с. Страцин).
- Контейнерите за общ битов отпадък да се събират повече от 1 път седмично.
- Да се провеждат повече информационни и мотивационни кампании за необходимостта от разделното събиране на отпадъците от опаковки.
- Да се следи за нарушения и да се налагат глоби на нарушителите.
- Да се почистват редовно уличните кошчета за отпадъци.

4. ОБЩА ОЦЕНКА ЗА СИСТЕМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Като цяло през месец септември 2023 г., се отчита много добра обща оценка (3.67) на системата за управление на отпадъците в Община Поморие.